

EL DR. EDUARD JUNYENT I L'ALTA CULTURA

El 31 de maig del 1978, la Facultat de Teologia de Barcelona va investir amb el doctorat «honoris causa» el Dr. Eduard Junyent. Tant la seva competència científica en els camps de la història i de l'arqueologia, com el seu renom internacional són fets notoris que ara no pretenc pas glossar. Aquesta investidura honorífica, però, dona peu per fer una consideració sobre la situació cultural del nostre poble d'Osona.

La cultura, en sentit general i primari, és el tipus d'existència històrica que viu i caracteritza un determinat poble; en aquest sentit va des de fer olles fins a la literatura... Dins aquest àmbit cultural generalitzat, entès com a expressió peculiar d'un poble, hi poden haver molts graus de maduresa o d'immaduresa cultural, hi pot haver alta cultura, «cultureta» i baixa cultura.

Maldar perquè un poble tingui «alta cultura» no és cap luxe, és comprendre la necessitat de posseir una matèria primera sense la qual no es pot fer altra cosa sinó restar en la mediocritat i pobresa d'esperit, si és que no es resta en l'estupidesa, la qual, barrejada amb una bona dosi de diner, pot arribar a graus intensius de cretinisme. L'alta cultura no és una cosa de pocs. Si bé seran pocs els professionals, és una tasca de tot un poble. Ningú no pot restar indiferent davant les dedicacions serioses a la ciència, sigui del tipus que sigui.

No es pot dir que un poble, com a tal, tingui alta cultura pel sol fet que uns pocs homes, considerats com a rars, es dediquin aïlladament a la investigació i a la recerca científica. L'alta cultura no és sols cosa de genis, més aviat és la fita que indica el bon desenvolupament humà d'un poble. L'alta cultura ha de passar a viure dins una consciència col·lectiva i s'ha de moure per un convenciment comú. La presència de l'alta cultura en un poble és un antibiòtic benèfic que preserva de la incivilitat i fa que es promogui entre tots l'humanisme noble.

I aquí ve la pregunta. Vistes així les coses, podem dir que Vic, amb tot el seu context d'Osona, ¿és un poble d'alta cultura? A mi em sembla calcular-hi un greu dèficit. Aquest Vic amb tota la seva llarga tradició literària, amb la presència d'uns pocs homes aïllats que mantenen un bon to de dignitat científica i amb la seva gruixa de diner, no arriba a fer el pes cultural que li caldria. No és suficient que avui tothom faci el batxillerat i que un bon nombre de ciutadans accedeixin a les facultats universitàries del país. Deixant de banda la porció de mediocritat que hi ha en tot això, és l'abúlia que en el sistema professional es viu i per altra banda l'obsessió de la pela el que incapacita per ser realment sensibles davant l'altra cultura.

Vic hauria —i podria— fer molt més del que fa per ser un poble d'alta cultura.

Ja que avui tenim una bona ocasió per recordar el doctor Eduard Junyent com a home de ciència, dedicat plenament a l'alta cultura de bona llei, val la pena que Vic es repassi una mica de dalt a baix i s'adoni que no n'hi ha pas prou de pronunciar, de cara a fora, uns pocs noms plens de renom, mentre la resta no surt d'una cultura adotzenada.

L'alta cultura no és només un afer de «savis», és una qüestió que afecta una ciutadania intel·ligent.

Ramon POU i RIUS

NOTA: Article publicat al Setmanari «El 9 NOU», el dia 2 de juny de 1978.